

**PODIUM SCHRIJVERSGIDS
EDITIE 2002/03**

**GIDS VOOR TONEELAUTEURS EN PROFESSIONELE GEZELSCAPPEN/
ORGANISATOREN IN VLAANDEREN**

het
THEATERFESTIVAL
2002

Colofon:

Eindredactie:

Kurt Melens en Rian Koopman; Redactie: Roel Verniers, Christel Stalpaert, Wim Van Duffel, Caroline Van Peteghem, Carlo Van Baelen, Kurt Melens .

Vormgeving: Tegendruk. Druk: Tegendruk Antwerpen.

Verantwoordelijke uitgever: Hugo Vanden Driessche

Inhoud

1. TONEELSCHRIJVERS EN DE AUTEURSWET	2
2. SUBSIDIËNTEN	5
2.1 Administratie Cultuur van de Vlaamse Gemeenschap	5
2.2 Vlaams Fonds voor de Letteren	8
2.3 Andere subsidiënten	12
3. STEUNPUNTEN	16
3.1Steunpunt Podiumkunsten	16
3.2 Steunpunt Literair Vertalen	19
4. PRIJZEN	20
4.1 Taalunie Toneelschrijfprijs	20
4.2 Prijzen van de Academie	20
4.3 Provinciale prijzen	21
4.4 Prijzen van de Vlaamse Gemeenschap	21
5. OPDRACHTEN VIA DE GEZELSCHAPPEN EN DE KUNSTENCENTRA	22
6. AUTEURS EN HUN VERENIGINGEN, COLLECTIEVEN, AGENTEN...	23
6.1 SABAM	23
6.2 SACD	24
6.3 Auteursbureau ALMO B.V.B.A.	25
6.4 Toneelfonds J. Janssens	26
7. VERENIGINGEN TER ONDERSTEUNING VAN AUTEURS	28
7.1 Vlaamse Vereniging voor Toneel- en Scenarioschrijvers	28
7.2Het Schrijverspodium Vlaanderen en Nederland	29
INDEX	30

Wettelijk depot: D/2002/2871/2

Deze brochure is gratis verkrijgbaar via het VTi, het Vlaams Fonds voor de Letteren, de Administratie Cultuur van de Vlaamse Gemeenschap of het Schrijverspodium vzw.

© 2002 Een uitgave van Het Theaterfestival Vlaanderen VZW, VTi, Vlaams Fonds voor de Letteren en de Administratie Cultuur van de Vlaamse Gemeenschap, met de medewerking van het Schrijverspodium Vlaanderen vzw. Alles uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt. Updates van deze gids zullen beschikbaar zijn op de volgende websites:

www.fondsvoordeletteren.be;

www.theaterfestival.org;

www.vti.be;

www.schrijverspodium.nl

Inleiding

Voor het derde jaar op rij levert het Theaterfestival Vlaanderen extra inspanningen voor de toneelliteratuur. Tijdens editie 2000 werd ruimte gemaakt voor een status quo en debat tijdens 'Het Verborgene Schrift'. In 2001 greep het VTi het debat aan als aanleiding voor een onderzoek naar de positie van de theaterauteur in Vlaanderen. Dramaturg Bart Van Den Eynde en onderzoeker Caroline Van Peteghem bevroegen een dwarsdoorsnede van het veld van auteurs en presenteerden hun rapport op het Theaterfestival 2001 in Gent. In 2002 wordt het aandachtspunt van de toneel auteur zo mogelijk nog centraler gemaakt door de openingsdag in het teken van de toneelliteratuur uit Vlaanderen te plaatsen.

Tijdens de voorbereiding van deze openingsdag ontstond het idee om ook daadwerkelijk iets te doen met de conclusies van het VTi rapport. Eén van de aanbevelingen was het ontwikkelen van een praktische Schrijversgids voor toneelauteurs, een eenvoudig document dat aan auteurs en aan organisatoren een leidraad zou kunnen bieden in de doolhof van aanvraagprocedures en initiatieven ter ondersteuning van de toneelliteratuur. Het moest een gids worden die aangeeft op welk terrein en onder welke voorwaarden elk van de mogelijke instanties kan helpen. Een uitgave die eenmalig op papier wordt gerealiseerd, en dan gedigitaliseerd op het web via verschillende sites raadpleegbaar en via één server updatebaar is. Logisch, aangezien het debat over de toneelliteratuur en de toneelauteurs diverse instanties aanzet om nieuwe initiatieven te nemen. De officiële instanties in de sector werden bevraagd om mee te werken aan het initiatief van deze podiumschrijversgids, en allen stemden in. We zijn dan ook blij dat het Theaterfestival 2002, het Vlaams Fonds voor de letteren, de Administratie Cultuur van de Vlaamse Gemeenschap en het VTi hebben besloten om samen deze gids uit te geven. Maar ook bij de commerciële organisaties die zich inzetten voor auteurs, de auteursbureau's, de provinciale administraties en de beroepsverenigingen vonden we snel gehoor. Uiteindelijk hebben we een publicatie gemaakt specifiek voor het professionele (gesubsidieerde) theater; voor het vrijetijdstheater verwijzen we graag door naar het Vlaams Centrum voor Amateurkunsten (www.vca.be) Redactiesecretariaat en coördinatie werd verzorgd door Het Schrijverspodium Vlaanderen, onlangs opgericht ter ondersteuning van de toneelliteratuur en -auteurs.

Het resultaat van al onze informatievragen werd gebundeld en licht geredigeerd tot de brochure die u in uw handen heeft. Aangevuld met de informatie beschikbaar op websites van de organisaties die hebben meegewerkt, creëert het voor auteurs een overzicht van waar ze kunnen worden ondersteund, en voor organisatoren de mogelijkheid om wegens budgettaire beperkingen niet gerealiseerde dromen, toch opnieuw op te diepen. Het is een eerste aanzet, voor verbetering vatbaar, en hopelijk met een vervolg dat het mogelijk maakt ook voor Nederland alle informatie op te nemen. We streven ernaar zo snel mogelijk (een update van) deze informatie op het web aan te bieden in PDF-bestanden.

Organisaties die nog niet opgenomen werden, en in de toekomst voor opname in aanmerking willen komen, kunnen zich melden op het e-mailadres k.melens@skynet.be. We hopen dat het resulteert in nog meer initiatieven voor en door toneelauteurs uit Vlaanderen.

1. Toneelschrijvers en de auteurswet

Dat toneelstukken beschermd zijn door het auteursrecht wist je al.
Maar wat betekent dat precies?

Om te beginnen heb je als auteur vermogensrechten.

Je toestemming is nodig om je werk:

1. te reproduceren (op papier, CD, video, DVD, CD-Rom, diskette, harde schijf,)
2. in het openbaar mee te delen (live-opvoering, uitzending op radio of TV, internet,)
3. te bewerken (film, boek, ander toneelstuk,)
4. te vertalen
5. te verhuren en uit te lenen

Je kan deze toelating naar eigen goeddunken geven of weigeren. Wanneer je toestemming geeft om je werk te exploiteren, zal je daar meestal een vergoeding voor vragen. Vandaar dat men spreekt over vermogensrechten. Deze rechten zijn niet wettelijk vastgelegd: ze staan open voor onderhandeling tussen auteur en gebruiker.

De auteur heeft ook morele rechten, dat is het recht om:

1. het werk bekend te maken (je beslist wanneer een stuk af is en klaar om opgevoerd te worden)
2. het vaderschap van het werk op te eisen (vermelding van je naam op affiches, in programmabrochures, ...)
3. je te verzetten tegen elke wijziging van het werk

Op grond van dit recht hebben de rechthebbenden van De Lustige Weduwe een procedure gewonnen tegen Maurice Béjart, die van deze operette een sociale aanklacht gemaakt had.

Wat beschermt het auteursrecht?

In elk geval de tekst (in zijn geheel, maar ook de verhaallijn, dialogen, personages, enz. afzonderlijk genomen).

Ideeën zijn in principe niet beschermd (bv. het idee om een stuk te schrijven over een bepaalde historische gebeurtenis, het idee om alle stukken van Shakespeare te bundelen in één voorstelling, ...).

Of de regie beschermd is door het auteursrecht is een betwiste kwestie. In het algemeen beschouwt men de regisseur eerder als een uitvoerend kunstenaar, die het stuk vertolkt (net als de acteurs). Indien de regisseur het stuk vrij interpreteert en er een persoonlijke visie op geeft, kan hij eventueel wel auteursrechten claimen. De regisseur vraagt in dat geval best op voorhand de (schriftelijke) toestemming van de auteur, die zich immers kan verzetten tegen wijzigingen van zijn stuk (zie morele rechten hierboven). Overigens beschikt een uitvoerende kunstenaar grosso modo over dezelfde rechten als een auteur.

Er zijn een aantal uitzonderingen op het auteursrecht. Men mag bijvoorbeeld zonder de toelating van de auteur:

1. citeren ten behoeve van kritiek, polemiek, onderwijs of wetenschappelijke werk-

- zaamheden (mits vermelding van de bron en van de naam van de auteur)
2. korte fragmenten overnemen in het kader van actuele verslaggeving (bv. in een nieuwsuitzending, cultureel programma, krant, tijdschrift, ...)
 3. een toneelstuk opvoeren in de familiekring (op voorwaarde dat geen inkom gevraagd wordt)
 4. een werk of een auteur parodiëren (een goed voorbeeld is de film Tarzoon)
 5. korte fragmenten kopiëren voor privégebruik, ter illustratie bij onderwijs of voor wetenschappelijk onderzoek (hiervoor worden rechten geïnd en kan de auteur een vergoeding claimen bij een auteursvereniging)

Wanneer je een werk creëert is dat met de bedoeling om het op te voeren, te publiceren, enz. Je zal dus contracten moeten sluiten met toneelgezelschappen, uitgevers en dergelijke meer. Hierna enkele regels in dat verband:

1. Enkel een schriftelijke toelating is geldig.
2. Contracten worden beperkend uitgelegd.

Wanneer je bijvoorbeeld toelating geeft om een stuk op te voeren en uit het contract blijkt niet duidelijk of je ook toestemming hebt gegeven om de opvoering op video op te nemen, zal men ervan uitgaan dat dat niet het geval is.

3. In het contract moet voor elke exploitatiewijze de vergoeding, het gebied en de duur bepaald zijn.

Stel dat je een gezelschap de toelating geeft om een stuk op te voeren en om de opvoering uit te brengen op video, maar het contract voorziet niet in een aparte vergoeding voor de video-opname, dan is het contract voor wat de exploitatie op video betreft nietig.

4. De verkrijger van het recht moet het werk overeenkomstig de eerlijke beroepsgebruiken exploiteren.
5. Morele rechten zijn niet in hun geheel overdraagbaar.

Je kan bijvoorbeeld wel instemmen met bepaalde, welomschreven wijzigingen aan je werk, maar een toelating om eender welke wijziging aan te brengen is ongeldig.

6. Bovenvermelde regels zijn ook van toepassing wanneer je een stuk schrijft in het kader van een arbeidsovereenkomst, behalve de verplichting om voor elke exploitatiewijze de vergoeding, het gebied en de duur te bepalen en behalve de exploitatieplicht.

Voor opvoeringscontracten zijn er nog een aantal specifieke regels, onder andere dat:

1. Het contract op straffe van nietigheid de periode of het aantal voorstellingen moet vermelden
2. Exclusieve toelatingen maximaal drie jaar geldig zijn en vervallen indien er gedurende twee opeenvolgende jaren geen enkele opvoering plaatsvindt
3. De auteur recht heeft op een overzicht van de plaatsen en data van opvoering en van de bruto-ontvangsten
4. Indien een forfaitaire vergoeding afgesproken is en die blijkt niet in verhouding te zijn met de inkomsten die uit de opvoeringen voortvloeien, dan kan je een bijkomende vergoeding eisen.

Het auteursrecht verstrijkt 70 jaar na het overlijden van de auteur.

Tot daar je rechten als auteur in een notendop.

Vergeet niet dat je als auteur ook rekening moet houden met rechten van anderen, zoals:

1. auteursrechten als je werk van anderen (muziek, foto's, film, teksten, ...) wil gebruiken
 2. nevenrechten van muzikanten, acteurs, producenten en omroepen (bijvoorbeeld voor het gebruik van muziek, foto's of film)
 3. portretrecht
- IV. recht op bescherming van het privéleven

Voor meer informatie kan je terecht bij de agentschappen en auteursbureau's, bij het VTi of bij de VVTS.

Met dank aan SABAM voor de verstrekte informatie.

2. Subsidiënten

De meest evidente vorm van ondersteuning aan toneelauteurs wordt gegeven aan de hand van subsidies voor het schrijven van teksten. Daarvoor kun je terecht bij de Administratie Cultuur, die via de beoordelingscommissie Nederlandstalige Dramatische Kunst elk jaar een aantal schrijfpdrachten honoreert.

Het Fonds voor de Letteren voorziet plaats voor de toneel auteur aan de hand van jaarlijks in te dienen auteurswerkplannen. Bij het Fonds voor de Letteren kan je bovendien terecht voor reisbeurzen en vertalingen.

De Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letteren doet, ondermeer door middel van een vijfjaarlijkse prijs, extra inspanningen voor de toneelliteratuur.

De provinciale en stedelijke overheden proberen elk op hun eigen manier een inspanning te doen.

Binnen de programma's van de Europese Commissie hebben we geen mogelijkheden gevonden voor rechtstreekse ondersteuning van toneelauteurs en toneelliteratuur.

2.1 Administratie Cultuur van de Vlaamse Gemeenschap

Decretale bepalingen en procedure

Het decreet van 19 mei 1999 houdende regeling van de erkenning en de subsidiëring van professionele organisaties voor Nederlandstalige Dramatische Kunst, professionele organisaties voor dans, professionele organisaties voor muziektheater, professionele kunstencentra, professionele festivals voor podiumkunsten en het steunpunt podiumkunsten van de Vlaamse Gemeenschap, en regeling van de subsidiëring van opdrachten aan schepende kunstenaars, voorziet in de mogelijkheid van subsidiëring van opdrachten aan schepende kunstenaars (artikels 26 en 27).

Het uitvoeringsbesluit van 22 oktober 1999 bepaalt verder de subsidiëeringsvoorwaarden en de procedure tot het bekomen van een subsidie (artikels 14 tot 18).

Onder schepende kunstenaars wordt verstaan: Nederlandstalige toneelauteurs, choreografen, mimografen, componisten en librettisten.

Om in aanmerking te komen voor subsidiëring moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan:

1. de schepende kunstenaar moet betrokken zijn bij het Vlaamse artistieke leven.
2. de opdrachtgever moet beschikken over rechtspersoonlijkheid met niet-commercieel karakter en moet gevestigd zijn in het Nederlandstalig taalgebied of in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.
3. het opdrachtwerk moet door de opdrachtgever worden uitgevoerd uiterlijk op 1 november van het kalenderjaar volgend op het jaar waarin de opdracht werd gegeven.
4. het opdrachtwerk moet een origineel werk zijn.

Schrijfopdrachten

De schrijfopdracht in kwestie kan zijn toegewezen zowel aan één als aan meerdere auteurs, die samen het stuk schrijven. Eenzelfde organisatie kan tegelijkertijd meerdere subsidieverzoeken indienen voor verschillende opdrachten. Ook kunnen tegelijkertijd meerdere subsidieverzoeken worden ingediend voor verschillende opdrachten aan eenzelfde auteur, al dan niet verleend door eenzelfde organisatie.

De opdracht moet bestaan in het schrijven in het Nederlands van een oorspronkelijk theaterstuk, m.a.w. het mag geen vertaling of bewerking zijn van een reeds bestaande tekst.

De uitbetaling van de subsidie gebeurt rechtstreeks aan de scheppende kunstenaar. Het bedrag van de toegekende subsidie kan nooit hoger zijn dan het bedrag van het overeengekomen honorarium.

Het aanvraagdossier moet aan verschillende procedurevoorwaarden voldoen (zie verder). De administratie controleert of er voldaan is aan de procedurele voorwaarden en deelt binnen de tien werkdagen aan de aanvrager mee of zijn aanvraag ontvankelijk of onontvankelijk is.

Bij onontvankelijkheid geeft zij de reden. Er is geen mogelijkheid voor de opdrachtgever om een nieuwe aanvraag in te dienen of de bestaande aanvraag aan te vullen.

Als de aanvraag aan alle vereisten voldoet wordt zij voor artistiek advies voorgelegd aan de bevoegde beoordelingscommissie voor Nederlandstalige Dramatische Kunst die een gemotiveerd advies uitbrengt. Dit advies wordt voorgelegd aan de minister die de beslissing tot subsidiëring neemt. De opdrachtgever en de begunstigde worden door de administratie op de hoogte gebracht van de beslissing van de minister.

Richtlijnen voor het aanvragen van subsidies voor opdrachten aan Nederlandstalige toneelauteurs.

Kwalitatieve criteria bij de advisering van de subsidies voor schrijfopdrachten

artistieke kwaliteiten van de schrijver, authenticiteit en artistieke overtuigingskracht van de schrijfintentie
criteria m.b.t. de opdrachtgevende instantie (gezelschap)

- professionele omkadering
- garanties voor een professionele encscenering van de tekst
- Past de schrijfintentie van de schrijver in het artistieke beleidsplan van de opdrachtgevende instantie ? Kadert de schrijfopdracht in de (coherente) artistieke identiteit van de opdrachtgevende instantie ?

Deze criteria kaderen uiteraard binnen de decretaal uitgetekende krijtlijnen. Naast de garantie voor een artistieke kwaliteit, waakt de commissie tevens over:

- de diversiteit en de dynamiek van het podiumkunstenlandschap
- een continuïteit van artistiek waardevolle gevestigde waarden en een injectie van jonge, artistiek veelbelovende auteurs in het landschap.

- een vertegenwoordiging van verschillende subcategorieën (kinder-en jeugdtheater,...)
- geografisch evenwichtige spreiding

Samenstelling van het aanvraagdossier

Het aanvraagdossier moet ten minste bevatten:

- Identificatie van de opdrachtgever en van de auteur (naam, adres, telefoonnummer, rekeningnummer, geboortedatum van de auteur)
- Een kopie van het contract, afgesloten tussen de opdrachtgevende organisatie en de auteur, en door beide partijen ondertekend.

In dat contract moeten volgende gegevens en clausules vermeld staan:

- naam, voornaam, adres, nationaliteit, geboortedatum, geboorteplaats, bank-of post-rekeningnummer van de auteur.
- naam, voornaam, adres van de gevolmachtigde die de overeenkomst ondertekent namens de opdrachtgever.
- overeengekomen honorarium voor de opdracht met vermelding van een eventuele aparte vergoeding van werkingskosten en de beschrijving van de wijze van uitbetaling van beide. Het door de opdrachtgever uit te betalen honorarium wordt verminderd met de toegekende subsidie, die rechtstreeks aan de scheppende kunstenaar wordt uitbetaald.
- aard van de opdracht
- opleveringsdatum: de uiterste datum waarop de scheppende kunstenaar de opdracht moet indienen bij de opdrachtgever (vóór 15 november van het jaar volgend op het jaar waarin de opdracht gegeven werd).
- de uiterste datum waarop de opdracht voor het eerst door de opdrachtgever uitgevoerd zal worden (vóór 1 november van het jaar volgend op het jaar waarin de opdracht gegeven werd).
- de bepaling dat het contract is opgemaakt in twee originelen.
- de datum waarop en de plaats waar het contract werd ondertekend.
- Een uitgebreid curriculum vitae van de auteur.
- Een beschrijving van de vorm en inhoud van het toneelstuk.
- Een toelichting van de artistieke motivering en het artistieke doel
- Een synopsis van het toneelstuk of libretto
- Kopie van de statuten van de opdrachtgever of een kopie van het besluit tot inrichting van het initiatief
- Ledenlijst van de raad van beheer van de aanvrager of een lijst van verantwoordelijken voor het initiatief.
- De aanvraag moet door de opdrachtgever ondertekend worden

Beslissing en uitbetaling van de subsidie.

De beslissing over de toekenning van de tegemoetkoming wordt genomen door de Vlaamse minister, bevoegd voor Cultuur, na advies van de beoordelingscommissie voor Nederlandstalige Dramatische Kunst.

De tegemoetkoming wordt rechtstreeks aan de auteur uitbetaald, in drie schijven.

- Een eerste voorschot van 25% van de subsidie wordt uitbetaald na de ondertekening van het toekenningsbesluit.

- Een tweede voorschot van 50% van de subsidie wordt uitbetaald nadat de definitieve tekst van het stuk bij de Administratie Cultuur werd ingediend. De administratie moet in het bezit zijn van deze tekst vóór 15 november van het jaar volgend op het jaar waarin de opdracht gegeven werd. Bij blijvend ontbreken ervan kan het eerste voorschot van de subsidie worden teruggevorderd. Bij twijfel over de oorspronkelijkheid van de tekst kan het advies worden gevraagd van de beoordelingscommissie voor Nederlandstalige dramatische Kunst, waarna de minister beslist over de verdere uitbetaling van de subsidie of de terugvordering van het eerste voorschot.
- Het saldo van 25% van de subsidie wordt uitbetaald nadat de organisatie die de opdracht verleende, heeft aangetoond dat het stuk door haar werd opgevoerd voor een breed, betalend publiek. Dat moet gebeuren vóór 1 november van het jaar volgend op het jaar waarin de opdracht gegeven werd. Bewijzen daarvan moeten in het bezit zijn van de Administratie Cultuur vóór 15 november. Try-outs, werkvoorstellingen of publieke tekstlezingen kunnen niet gelden als eerste opvoering van het stuk.

Deadline en contactadres

De aanvraag tot het verkrijgen van de tegemoetkoming in het honorarium moet worden ingediend door de organisatie die de schrijfpdracht verleent.

Zij moet dat doen per aangetekende zending ofwel tegen ontvangstbewijs bezorgen in 16 exemplaren, uiterlijk op 15 februari van elk jaar, op het volgende adres:

Administratie Cultuur
 Afdeling Muziek, Letteren en Podiumkunsten
 t.a.v. M.J. Bosschaerts-Eykens
 Parochiaansstraat 15
 1000 Brussel

De aanvraag moet gedateerd en ondertekend zijn door de verantwoordelijken van de organisatie, met vermelding van hun naam en functie.

Voor alle informatie zie ook de website van de afdeling MLP :

[http:// www.wvc.vlaanderen.be/podiumkunsten](http://www.wvc.vlaanderen.be/podiumkunsten)

2.2 Vlaams Fonds voor de Letteren

2.2.1 Werkbeurs theaterauteurs

Een werkbeurs is een subsidie met als doel een auteur (financiële) ondersteuning te bieden bij het realiseren van zijn/haar literaire werkzaamheden. Auteurs die twee literaire werken in boekvorm hebben gepubliceerd of waarvan twee toneelstukken werden opgevoerd door erkende gezelschappen, komen in aanmerking voor de aanvraagprocedure. Je kan als Vlaams auteur ook een aanvraag indienen bij het Nederlands Fonds voor de Letteren (zie verder), op voorwaarde dat je ook een aanvraagprocedure hebt lopen in Vlaanderen.

Een werkbeurs kan niet aangevraagd worden voor een theaterwerk dat in opdracht van een gezelschap wordt geschreven (en gehonoreerd) en-of waarvoor een subsidie is verleend door de Administratie Cultuur - afdeling Muziek Letteren Podiumkunsten in de vorm van een zogenaamde 'schrijfpdracht'.

Een aanvraagdossier wordt ingediend in zesvoud en bevat volgende gegevens:

- de aanvraagfiche,
- een inkomensverklaring (voor een werkbeurs geldt een maximum belastbaar inkomen)
- vier bijlagen: deze bijlagen vormen de informatieve componenten van de aanvraag:
 - bibliografie werkplan
 - bespreking van de realisatie van het vorige werkplan (indien van toepassing)
 - vrij in te zenden: eventuele extra info, zoals recensies en artikels over het werk

Uiterste indiendatum

Jaarlijks is er één indiendatum; in 2002 was dat 7 januari. Aanvraagdossiers verstuurd na die datum worden niet meer behandeld. Op de website www.fondsvoordeletteren.be is vanaf 30 september 2002 een subsidiekalender raadpleegbaar.

Kwalitatieve criteria bij de beoordeling van de aanvraag

- de literaire kwaliteit van het reeds gepubliceerde of opgevoerde werk
- de transparantie en overtuigingskracht van het voorgelegde werkplan
- de mate waarin eventuele eerdere werkplannen werden gerealiseerd
- de kritische ontvangst van het werk

Bedragen

De subsidiebedragen worden uitgedrukt in projecteenheden: minimaal drie, maximaal tien. In 2002 bedraagt één eenheid netto 2.150,00 ¼

Voor werkbeurzen geldt een inkomensgrens. In 2002 was die gebaseerd op het individueel belastbaar inkomen van 2000 (aanslagjaar 2001) en bedroeg toen 33.466 ¼ (1.350.000 BEF). Dat wil zeggen dat de aanvrager, de toegekende subsidie meegerekend, geen individueel netto-belastbaar jaarinkomen hoger dan 33.466 ¼ mag hebben.

2.2.2 Stimuleringsbeurs auteurs (nieuw)

Deze gemeenschappelijke Vlaams-Nederlandse regeling wil debuterende auteurs extra ondersteunen om aan een tweede literair project te werken. Een eerste literair werk moet gepubliceerd zijn/ respectievelijk opgevoerd zijn door een erkend theatergezelschap.

Een stimuleringsbeurs kan niet aangevraagd worden voor een theaterwerk dat in opdracht van een gezelschap wordt geschreven (en gehonoreerd) en - of waarvoor een subsidie is verleend door de Administratie Cultuur - afdeling Muziek Letteren Podiumkunsten in de vorm van een zogenaamde 'schrijfpdracht'.

Een aanvraagdossier moet o.a. worden ingediend met volgende gegevens:

- het aanvraagformulier
- intentieverklaring voor publicatie / opvoering van het tweede werk
- het werkplan
- vijf exemplaren van de debuutpublicatie / debuut theatertekst.

Bedragen

Stimuleringsbeurzen bedragen minimaal 3.200 ¼ en maximaal 10.000 ¼.
Voor de regeling geldt geen inkomensgrens.

De eerstvolgende inzenddatum is september 2003 en betreft de debuutperiode van 1 juli 2002 tot en met 30 juni 2003.

2.2.3 Reisbeurs

Theaterauteurs die een reis naar het buitenland overwegen voor research voor of reflectie op nieuw literair werk, kunnen een tegemoetkoming in de reiskosten aanvragen bij het Vlaams Fonds voor de Letteren. De auteur moet ten minste één werk in boekvorm gepubliceerd hebben en dient een duidelijk verband aan te tonen tussen het literair werk in voorbereiding en de reis.

Het dossier wordt ingediend in zesvoud en bevat naast het aanvraagformulier

- een concrete omschrijving van het doel van de reis en het verwachte resultaat voor het werk in voorbereiding
- een toelichting bij de reiskosten

Uiterste indiendatum

Aanvragen kan het hele jaar door, minimaal zes weken voor het vertrek.

Kwalitatieve criteria bij de beoordeling van de aanvraag

- de motivering van de reis
- de literaire kwaliteit van het eerder in boekvorm gepubliceerde werk(en)
- de kostenbegroting
- de mate waarin een (eventuele) eerder gesubsidieerde reis invloed heeft gehad op het oeuvre van de auteur

Bedragen

Bij positief besluit betaalt het Vlaams Fonds voor de Letteren een bijdrage in de reiskosten; aanvullend kan worden beslist om ook een forfaitaire dagvergoeding toe te kennen.
Voor deze regeling geldt geen inkomensgrens.

Na de reis dient de auteur een beknopt reisverslag in te dienen, met aandacht voor de impact van de reis voor het werk.

2.2.4 Subsidie voor vertalingen uit het Nederlands

Het Vlaams Fonds voor de Letteren wenst de internationale uitstraling van de literaire teksten van Vlaamse auteurs te ondersteunen. Buitenlandse uitgeverijen die oorspronkelijk literair werk van Vlaamse auteurs in vertaling brengen, kunnen daarom een vertaalsubsidie krijgen.

Het (Engelstalige) aanvraagdossier in te dienen door de buitenlandse uitgever bevat:

- het volledig ingevuld aanvraagformulier
- een kopie van het contract tussen de uitgever en de vertaler waarin het honorarium gestipuleerd wordt
- een kopie van het contract tussen de buitenlandse uitgever en de eigenaar van de oorspronkelijke rechten
- fondslijst van de buitenlandse uitgeverij
- op aanvraag: een fragment van de vertaling
- De Nederlandse of Vlaamse uitgever stuurt één exemplaar van de brontekst

Uiterste indiendatum

Aanvragen kan het hele jaar door.

Kwalitatieve criteria bij de beoordeling van de aanvraag

- de relevantie van de titel voor de uitstraling van de Vlaamse letteren
- de ervaring van de vertaler met Vlaamse of Nederlandse literatuur, eventueel met eerder werk van de te vertalen auteur
- de positie van de buitenlandse uitgever in de plaatselijke boekenmarkt en de waarborgen inzake distributie en promotie
- eventuele andere Vlaamse titels in het fonds van de buitenlandse uitgever

Bedragen

Het Vlaams Fonds voor de Letteren betaalt in principe twee derden van de reële vertaalkost.

Noot:

het Nederlands Literair Produktie- en Vertalingenfonds voorziet gelijkaardige subsidies voor vertaald werk van Nederlandse auteurs.

Contact

Vlaams Fonds voor de Letteren
Generaal Capiaumontstraat 11 bus 5
B-2600 Berchem
Tel + 32 3 270 31 61
Fax + 32 3 270 31 60
E-mail: info@fondsvoordeletteren.be
Website: www.fondsvoordeletteren.be

Nederlands Literair Produktie- en Vertalingen Fonds
Singel 464
1017 AW Amsterdam
Nederland
Tel. + 31 (0)20 620 62 61
Fax. + 31 (0)20 620 71 79
E-mail office@nlpvf.nl
Website www.nlpvf.nl
Steun aan binnen- en buitenlandse uitgevers.

Stichting Nederlands Fonds voor de Letteren
Huddestraat 7
1018 HB Amsterdam
Nederland
Tél. + 31 (0)20 623 57 08
Fax + 31 (0)20 638 86 59
E-mail: info@fondsvoordeletteren.nl
Website: www.fondsvoordeletteren.nl
De Nederlandse tegenhanger van het Vlaams Fonds voor de Letteren voor de regelingen gericht op auteurs en vertalers.

2.3 Andere subsidiënten

2.3.1 Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde

De Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde (KANTL) heeft in haar plenaire vergadering van 26 juni 2002 beslist om de fondsprijzen, die al decennia lang jaarlijks uitgereikt worden, een beter aan deze tijd aangepast profiel te geven. Dat betekent o.a. dat er jaarlijks maar één onderwerp gedefinieerd wordt, en dat dat onderwerp niet voor een langere termijn dan vijf jaar vastligt. De bedoeling is om impulsen te geven in domeinen van de cultuurstudie en van de literatuurbeoefening die op een bepaald ogenblik te weinig prominent in het culturele leven in Vlaanderen en Nederland aanwezig zijn. Voor de eerste vijfjaarlijkse cyclus heeft de KANTL o.a. de toneeltekst als doelstelling genomen.

Bovendien wordt ernaar gestreefd om de “Prijzen van de Academie” ook met een wat hoger geldbedrag op te waarderen. Toch moet het feit van de bekroning het voornaamste blijven. Dat zal in de verf gezet worden door de overhandiging van de prijs tijdens een aangepaste academische plechtigheid te laten plaatsvinden.

Op dit ogenblik liggen de modaliteiten voor deelname nog niet helemaal vast. Wat wel al met redelijke zekerheid gemeld kan worden is het volgende:

- De geldprijs zal 2.650 EUR bedragen. De prijs voor toneelteksten wordt voor het eerst uitgereikt in het jaar 2007 .
- In aanmerking komen alle oorspronkelijk in het Nederlands geschreven toneelteksten gepubliceerd in de vijf voorafgaande jaren (2002-2006); er is geen beperking wat de nationaliteit van de auteur betreft. Werken moeten worden aangemeld om in aanmerking te komen.
- In elk van de jaren van de vijfjaarlijkse cyclus wordt uit de productie van dat jaar een werk genomineerd; dat werk wordt gezien als de laureaat van een van de bestaande fondsprijzen (cf. de lijst op de website van de KANTL, www.kantl.be). Met die bekroning is geen geldprijs meer verbonden.
- Alle nominaties voor de prijzen van de lopende cyclus van vijf jaar worden tijdens de academische zitting van de prijsuitreiking aan het publiek meegedeeld.
- Bij de beoordeling van de werken en de toekenning van de prijzen zullen in de eerste plaats leden van de KANTL betrokken worden; er zal echter ook een beroep op deskundigen uit de sector gedaan worden.

De definitieve reglementen (algemeen en voor elke specifieke “Prijs van de Academie” apart) zullen zo spoedig mogelijk op de website meedeeld worden.

Voor alle informatie:
Website: www.kantl.be

2.3.2 Provinciale overheden

Er worden elk jaar letterkundige prijzen toegekend door de Vlaamse Provincies : het eerste jaar voor jeugdliteratuur en voor kinderliteratuur; het tweede jaar voor een monografie en voor een essay; het derde jaar voor een verzenbundel en voor een toneelstuk, een tv- of een radiospel; het vierde jaar voor een prozawerk en voor het gezamenlijk oeuvre.

Werken verschenen (voor toneel: opgevoerd) in de tijdsspanne van de jongste vier kalenderjaren komen in aanmerking. Er zijn geen inzendingen noodzakelijk. De lijsten van de verschenen werken worden opgesteld door het secretariaat.

De eerstvolgende Prijs voor Letterkunde van de Vlaamse Provincies voor een toneelstuk, tv- of radiospel is voorzien in 2005. De laureaat ontvangt 4.957,87 ¼.

Daarbuiten leggen sommige provinciebesturen nog andere accenten op toneelliteratuur. Een kort overzicht met de contactadressen.

Provincie Antwerpen

De provincie Antwerpen kent in een driejaarlijkse cyclus letterkundige prijzen toe voor verschillende genres: het eerste jaar : voor een jeugdboek, voor een kinderboek en voor een toneelwerk, tv- of radiospel; het tweede jaar : voor een monografie, voor een essay en voor een verzenbundel; het derde jaar : voor een prozawerk en voor het gezamenlijk literair oeuvre van een auteur.

Dit jaar worden er drie prijzen toegekend : een prijs voor een jeugdboek, een prijs voor een kinderboek en een prijs voor een toneelwerk, tv- of radiospel.

Werken verschenen (voor toneel: opgevoerd) in de tijdsspanne van de jongste drie kalenderjaren komen in aanmerking. Er zijn geen inzendingen noodzakelijk. De lijsten met de verschenen werken worden opgesteld door het secretariaat.

De eerstvolgende prijs voor toneel is voorzien in 2005. De laatste laureaat ontving 2.478,94 ¼.

Contact:

Provinciale Directie Cultuur
Flora Pluym-Wuyts
Koningin Elisabethlei 22
2018 Antwerpen
Tel. +32(0)3.240.64.01
Fax +32(0)3.240.64.70
E-mail: flora.wuyts@admin.provant.be
Website: www.provant.be

Provincie Oost-Vlaanderen

Provinciale Paul De Mont Prijs: Het provinciale bestuur van Oost-Vlaanderen schrijft jaarlijks een Provinciale prijs voor toneel uit. Beurtelings wordt deze prijs (om de vier jaar) uitgeschreven voor een toneelstuk, een luisterspel, een poppenspel en een televisiespel. Dit jaar was het de beurt aan een luisterspel. In 2003 komt een poppenspel in aanmerking. De prijs bedroeg bij de laatste toekenning 2.478,94 ¼.

Contact:

Provinciebestuur van Oost-Vlaanderen
9e Directie - Dienst 91 : Kunst en Cultuur
Gouvernementstraat 1, 9000 Gent
Tel. +32(0)9.267 72 00
Fax +32(0)9.267 72 99
E-mail : Kunst.en.Cultuur@oost-vlaanderen.be
Website : www.oost-vlaanderen.be

Provincie West-Vlaanderen

De Provincie West-Vlaanderen organiseert ieder jaar een Prijs Letterkunde, in een cyclus van zes jaar. Dramatische kunst kwam in de huidige cyclus in 2000 aan bod. De prijs wordt opgesplitst tussen opgevoerd en/of gepubliceerd werk, en niet gepubliceerd of opgevoerd werk. De laureaat in elke categorie ontving bij de laatste toekenning 1239,47 ¼.

Contact:

Provinciebestuur West-Vlaanderen
Dienst Cultuur
Koning Leopold III-laan 41
8200 Sint-Andries (Brugge)
Tel. +32(0)50.40 34 23
E-mail : ria.verweider@west-vlaanderen.be
Website : www.west-vlaanderen.be

Provincie Limburg

Uiteraard neemt de provincie haar rol op voor de Prijs van de Vlaamse Provincies. Daarnaast zijn ons geen specifieke initiatieven bekend.

Contact :

Provincie Limburg
Jean-Pierre Dewael
Universiteitslaan 1
3500 Hasselt
Tel. + 32(0)11.23.75.13
Fax +32(0)11.23.75.10
E-mail : info@limburg.be
Website : www.limburg.be

Provincie Vlaams-Brabant

Naast participatie aan de Prijs van de Vlaamse Provincies, zijn er ons geen specifieke initiatieven bekend.

Contact :

Dienst Cultuur

Jan Van Grunderbeeck

Tel. +32(0)16.65.67.26

E-mail : jvgrunde@vl-brabant.be

Website : www.vl-brabant.be

2.3.3 Stedelijke overheden

Het erg uiteenlopende beleid van de verschillende steden maakt het onmogelijk om op dit kleine tijdsbestek een omstandig overzicht te geven van impulsen voor toneelauteurs en toneelliteratuur. In zijn algemeenheid geldt wel dat gemeenten en steden met een cultureel centrum wellicht via dat centrum bij gelegenheid toneeliteratuur een afzonderlijke plaats geven. Dat kan gaan van lezingen met auteurs, al dan niet ondersteund door socio-culturele organisaties, tot het uitreiken van literaire prijzen. Voor meer informatie kan je je best richten tot de culturele dienst van de specifieke gemeente of stad, of tot de vrijetijdsconsulenten.

3. Steunpunten

3.1 Steunpunt Podiumkunsten:

Het Vlaams Theater Instituut is het steunpunt voor de podiumkunsten. Als kritisch forum vuurt het VTi het publieke debat aan en is het een draaischijf voor informatie over verleden, heden en toekomst van de Vlaamse podiumkunsten in een internationaal perspectief. Het VTi staat garant voor een kwalitatieve dienstverlening aan de professionele sector, de overheden, de opleidingen, de media, de onderzoekscentra, het publiek etc.

In de VTi-bibliotheek vind je:

(=> op de derde verdieping van het Kaaitheatergebouw)

- Een collectie boeken (8000 titels: over theater, dans, podiumkunstenfestivals, kunst-educatie, beleid, ...)
waaronder een gespecialiseerde collectie dramaturgie en tal van publicaties die zakelijke info bevatten over subsidiëring, auteursrecht, ...
- Een lijvige collectie theaterteksten en libretto's;
al dan niet gepubliceerd, hedendaags en historisch;
bij de laatste telling: een totaal van 4000 teksten, vooral Nederlandstalige, maar ook heel wat Engelse / Franse / Duitse en Spaanse
- Een selectie tijdschriften (120 lopende abonnementen: nationaal en internationaal)
- Een knipselarchief met artikels uit alle Vlaamse kranten en artikels uit een selectie van Waalse en internationale kranten, periodieken en tijdschriften (samen zo'n 60 000 items: over de Vlaamse podiumkunsten, kunstenbeleid, kunstenaarstatuut, ...)
- Documentatie Vlaanderen:
een archief met seizoenoverzichten, persberichten en andere info van producenten en receptieve organisaties (72 meter)
- Andere collecties: 3 500 video's, 7 000 foto's, 1 500 affiches
- Een podiumkunsten-bookshop (boeken, theaterteksten, tijdschriften, cd's en video's; Nederlandstalig en anderstalig)
- Te consulteren op enkele computers: een catalogus van de collecties en de uitgebreide VTi-databank met gegevens over Vlaamse podiumkunstenproducties / voorstellingen / makers / organisaties / huizen / etc.

Op de website www.vti.be vind je:

- De catalogus van de collecties in de VTi-bibliotheek
- De databank Vlaamse podiumkunsten
- De VTi-bookshop (je kan online bestellen, de laatste aanbiedingen checken...)
- Relevante hyperlinks, berichten uit / over de podiumkunstensector, ...

Oproep aan alle producenten en theaterauteurs:

- Het Vlaams Theater Instituut wil zo veel mogelijk (nieuwe) theaterteksten in de collecties onderbrengen. Het VTi is geen wettelijk depot voor theaterteksten, wel een plek waar heel wat (professionele en niet-professionele) theatermakers over de vloer komen die op zoek zijn naar tekstmateriaal voor nieuwe producties. Schenk het VTi een tekstbrochure, en hou de bibliotheekmedewerkers op de hoogte van nieuwe publicaties van theaterteksten.
- Het VTi neemt graag nieuwe toneelteksten op in de bookshop. Wil je publicaties te koop aanbieden via de bookshop? Heb je meer praktische informatie nodig? Contacteer Dries Moreels per e-mail: dries@vti.be of telefonisch: 02/201 09 06.

Het Vertaalfonds van het Vlaams Theater Instituut

Het vertaalfonds van het VTi wil de verspreiding van nieuwe Nederlandstalige toneelteksten voor een anderstalig publiek stimuleren door vertalingen financieel te ondersteunen. Het fonds past in het internationaal beleid dat het VTi en het Theater Instituut Nederland (TIN) de afgelopen jaren uitbouwden in het kader van het Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland (CVN).

Algemene voorwaarden

Het vertaalfonds komt enkel tussen bij de vertaling van oorspronkelijk Nederlandstalige stukken die in het recente verleden geschreven en opgevoerd werden.

De vertaling van anderstalig repertoire komt niet in aanmerking voor ondersteuning. Indien het om een ingrijpende bewerking van een anderstalige repertoiretekst gaat, houdt het VTi zich het recht voor om te beslissen of de bewerking als nieuwe Nederlandstalige tekst kan worden beschouwd.

Het Vlaams Theater Instituut verdeelt de beschikbare middelen over twee termijnen: 50% kan worden verdeeld in de periode januari-juni, de volgende 50% in de tweede jaarhelft.

Toepasbaarheid van de criteria op een aanvraag houdt geen automatische toekenning van de aanvraag in. De mogelijkheid tot een bijdrage wordt afhankelijk gemaakt van de be-

schikbare middelen in het Vertaalfonds. Indien het aantal aanvragen de middelen te boven gaat, worden de uitgekeerde bijdragen noodgedwongen aangepast.

Bedragen

1. Een bijdrage van 50% van de totale vertaalkosten wordt toegekend indien:
 - Het aanvragende en producerende gezelschap de intentie heeft de tekst op te voeren in een vreemde taal, zonder dat er op het ogenblik van de aanvraag zekerheid bestaat over de opvoering of waarvoor slechts een beperkte tournee kon worden vastgelegd (in eigen organisatie of op uitnodiging van een buitenlandse receptieve organisatie).
 - De tekst gebruikt zal worden als simultaanvertaling bij een Nederlandstalige opvoering.
2. Een bijdrage van 75% van de totale vertaalkosten wordt toegekend indien:
 - Het aanvragende en producerende gezelschap de tekst opvoert tijdens een uitgebreide tournee voor een anderstalig publiek.
 - Een buitenlandse producent de tekst opvoert in een vreemde taal, met uitzondering van éénmalige manifestaties.
 - Een professionele uitgever, die beschikt over een behoorlijke reeks promotie- en distributiekkanalen, de vertaalde tekst publiceert in boekvorm maar de vertaling niet kan betalen.
3. De maximale tussenkomst van het Vertaalfonds bedraagt $\frac{1}{4}$ 2500 per vertaling.
4. Bij de bepaling van de tussenkomst zal rekening gehouden worden met het BTW-statuut van de aanvrager. Indien de aanvrager de BTW kan recupereren zal die niet opgenomen worden in de aanvraag.

Een aanvraag indienen

Een aanvraag dient de volgende gegevens te bevatten:

Naam,

(indien van toepassing) organisatie, adres, telefoonnummer en e-mailadres van de aanvrager; auteur en titel van de tekst;

doeltaal vertaling en naam vertaler;

totaal bedrag van de vertaalkosten (een offerte toevoegen, graag);

een overzicht van het gebruik van de vertaling (uitgebreide tournee / beperkte speellijst / nog geen zicht op opvoering / opvoering door buitenlands gezelschap / publicatie / etc. - een speellijst of bewijs van publicatie toevoegen, graag)

Opmerking: Bij de afrekening wordt een kopie van de factuur van de vertaling gevraagd en een (digitaal) exemplaar van de vertaalde tekst voor opname in de VTi-collecties.

Er zijn standaardinvulformulieren beschikbaar voor aanvragen.

Voor meer informatie / aanvraagformulieren kun je terecht bij Caroline Van Peteghem (02/201 09 06 of caroline@vti.be)

Contact:

V Ti

VLAAMS THEATER INSTITUUT

SAINTELETESQUARE 19, 1000 BRUSSEL
Tel +32.2.201.09.06 Fax +32.2.203.02.05
e-mail:info@vti.be <http://www.vti.be>

3.2 Steunpunt Literair Vertalen

Het Steunpunt Literair Vertalen (SLV) organiseert activiteiten voor opleiding en deskundigheidsbevordering van literair vertalers in en uit het Nederlands. Het is ingesteld door de Nederlandse Taalunie, die de hoofdfinancier is. De Universiteit Utrecht (Nederland) en de Lessius Hogeschool (Vlaanderen) werken in het SLV samen om het Taalunie-beleid voor de opleiding van literair vertalers uit te voeren en verder uit te werken. De prioriteiten in het opleidingsprogramma van het SLV worden bepaald door een beleidsraad, waarin de drie letterenfonds van Nederland en Vlaanderen (Nederlands Literair Productie- en Vertalingenfonds, Stichting Fonds voor de Letteren, Vlaams Fonds voor de Letteren) vertegenwoordigd zijn.

In 2002 heeft het SLV een cursus van een week georganiseerd voor vertalers uit het Frans en Duits in het Nederlands en een twee weken durende cursus (Zomercursus Literair Vertalen) voor vertalers uit het Nederlands in het Frans, Duits, Italiaans en Spaans. In de komende jaren komen andere talen aan bod, als bron- en als doeltaal. Naast cursussen en korte workshops biedt het SLV mogelijkheden voor individuele begeleiding (mentoren) aan voor getalenteerde beginnende vertalers die een literaire vertaalopdracht voor een uitgeverij uitvoeren. Met studiedagen wil het SLV verder verkennen aan welke specifieke typen van deskundigheidsbevordering (bijvoorbeeld voor toneel) een duidelijke behoefte bestaat, en gelegenheid bieden voor de ontwikkeling van expertise op het gebied van de didactiek van het literair vertalen. Tenslotte ziet het SLV taken voor zichzelf weggelegd op het gebied van informatie en documentatie voor literair vertalers, netwerkvorming, en uitwisseling van kennis en ervaringen tussen vertalers onderling. Die activiteiten wil het Steunpunt vooral via internet stimuleren.

Contact:

Steunpunt Literair Vertalen
Universiteit Utrecht
Trans 10
3512 JK Utrecht
Nederland
Tel.: +31 (0)30 253 60 26 (di t/m vrij)
Fax +31 (0)30 253 60 00
E-mail: Matthijs.Bakker@let.uu.nl
Website: <http://www.literairvertalen.org>

4. Prijzen

Bij het overzicht van subsidiënten werd reeds aangegeven dat de provincies hun ondersteuning van toneelliteratuur vaak laten lopen door middel van de toekenning van literaire prijzen. Maar niet alleen de provincies bekronen toneelliteratuur en auteurs: ook de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde, de Nederlandse Taalunie, en zelfs sommige steden en bedrijven voorzien prijsgelden in hun begroting. Volledigheid nastreven is onmogelijk. Voor de provincies heb je al een overzicht gekregen (zie ook de index achteraan deze brochure). We stippen hier nog enkele opvallende prijzen aan.

4.1 Taalunie Toneelschrijfprijs

Doelstelling

De Taalunie Toneelschrijfprijs heeft als doel de Nederlandstalige toneelschrijfkunst en, in het verlengde daarvan, de opvoering van Nederlandstalig toneelwerk te stimuleren. De prijs ten bedrage 10.000 ¼, wordt uitgereikt aan de auteur van een oorspronkelijk Nederlandstalig toneelwerk, dat door de jury van de prijs wordt aangemerkt als een belangrijke prestatie op het terrein van de toneelschrijfkunst. Kinder- en jeugdtheater zijn nadrukkelijk inbegrepen. Met de uitreiking van de prijs wordt beoogd een veelbelovend auteur in de gelegenheid te stellen zijn schrijverschap verder te ontwikkelen.

Voorwaarden voor inzending

- Uitsluitend teksten welke in de periode tussen 1 juni van het jaar voor de uitreiking tot 1 juni van het jaar van de uitreiking voor het eerst zijn opgevoerd komen voor deelname in aanmerking.
- Uitgesloten zijn vertalingen, adaptaties, teksten voor cabaret en musical, muziek- en poppentheater, en libretti. In twijfelgevallen beslist de jury.
- De tekst dient in verband met de jurering in tweevoud te worden ingestuurd.
- Na jurering worden deze teksten opgenomen in de collecties van het Theater Instituut Nederland en het Vlaams Theater Instituut. Indien hiertegen bezwaar bestaat kan hiervan worden afgeweken.

Contact:

Algemeen Secretariaat
Lange Voorhout 19
Postbus 10595
2501 HN 's-Gravenhage
Nederland
Tel. +31 (70) 346 95 48
Fax +31 (70) 365 98 18
E-mail: secr@ntu.nl
Website: www.taalunie.org

4.2 Prijzen van de Academie

Zie 2.3.1 Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde

4.3 Provinciale prijzen

Zie 2.3.2 Provinciale overheden

4.4 Prijzen van de Vlaamse Gemeenschap

De Vlaamse Cultuurprijs voor Toneelletterkunde, de opvolger van de Staatsprijs voor (Vlaamse) toneelletterkunde, werd ingesteld in 1927 en wordt sindsdien driejaarlijks uitgereikt. De prijs bedraagt nu 12.395 ¼. De Vlaamse Minister van Cultuur kent de prijs toe na advies van een jury. Die jury bestaat uit vijf leden en wordt samengesteld op voorstel van de minister van Cultuur.

5. Opdrachten via de gezelschappen en de kunstencentra

Uit het onderzoek van Bart Van Den Eynde en Caroline Van Peteghem bleek ondermeer dat er in Vlaanderen nog weinig wordt geschreven zonder dat er een opdracht wordt gegeven vanuit een gezelschap of een regisseur. De gezelschappen die subsidie ontvangen van de Vlaamse Gemeenschap, evenals de gesubsidieerde Kunstencentra, hebben de decretale verplichting om een aantal creatie-opdrachten te geven. Het kan dan gaan om composities, theaterteksten, choreografieën, ... Op zoek naar mogelijkheden om opdrachten in de wacht te slepen doen auteurs er goed aan om met de gezelschappen en kunstencentra goede contacten op te bouwen.

Naast de creatie-opdrachten moeten ook de aanvragen voor schrijfoopdrachten die worden beoordeeld door de adviescommissie Nederlandstalige Dramatische Kunst via de gezelschappen en kunstencentra worden aangevraagd, aangezien er een opvoeringsplicht aan de toekenning van subsidies wordt gekoppeld. Bovendien zijn er gezelschappen en organisatoren die ook schrijfoopdrachten toekennen vanuit hun reguliere werkingsbudget.

Tot slot organiseert men op verschillende plaatsen in de sector workshops rond schrijven, of thematische focussen waarbinnen toneelliteratuur centraal wordt gesteld. Zo bouwde HETPALEIS door middel van workshops voor en door jonge auteurs aan toneelliteratuur voor jongerenvoorstellingen, ontstond vorig jaar in Het Toneelhuis een zesdaags festivalletje waarin nieuwe toneelliteratuur uit Europa voorop werd gesteld, presenteerde Victoria korte stukken speciaal in opdracht geschreven, werkte De Onderneming aan een leeslamp formule waarin ze geënceneerde lezingen brachten, en ga zo maar door.

Elk van die initiatieven ontstaat in de schoot van de reguliere werking van die gezelschappen en organisatoren.

6. Auteurs en hun verenigingen, collectieven, agenten...

De rechten van auteurs kan je zelf regelen, of je kan gebruik maken van de diensten van commerciële organisaties. Op die markt zijn een aantal grote en een aantal minder grote spelers. Aangezien het commerciële organisaties zijn, voelen we ons niet geroepen deze of gene specifieke organisatie aan te raden of af te raden. We bevroegen de organisaties zelf om zich te presenteren. We willen hier echter aan toevoegen dat je geenszins verplicht bent als auteur om je aan te sluiten bij een agentschap of een auteurscollectief voor de inning en verdediging van je rechten. Je kan ook alles in eigen hand houden, en zelf contracten afsluiten wanneer je stukken worden opgevoerd.

6.1 SABAM

Multidisciplinaire auteursvereniging

Eerlijk is eerlijk: je hoeft niet bij een beheersvennootschap aan te sluiten. De Belgische wet op het auteursrecht biedt je voldoende bescherming zonder dat daar enige formaliteit aan verbonden is. Je kan perfect zelf je rechten innen. Vraag het echter aan wie het zelf ooit probeerde: het is niet altijd prettig als je achter je rechten moet aanhollen. Het vraagt tijd, geld en energie en het is vaak vrij ingewikkeld. De meeste Vlaamse toneelauteurs laten die klus maar al te graag opknappen door SABAM.

SABAM beschikt over een gespecialiseerd team dat zich uitsluitend toelegt op het innen en verdelen van theaterrechten. Het team kijkt terug op een jarenlange ervaring. Vandaag verzekert het theaterteam van SABAM een geïndividualiseerd beheer van je rechten:

- documentatie van al je werken in een centrale databank
- dankzij een fijnmazig netwerk van incassokantoren inning van rechten tot bij de kleinste amateur-gezelschappen
- onderhandeling en opvolging van opvoeringscontracten met producenten in het beroepstheater
- maandelijke verdeling van opvoeringsrechten
- voortdurend achternazitten van onze vertegenwoordigers in het buitenland, zodat je ook een vergoeding ontvangt voor de opvoering van jouw werk in het buitenland.
- gespecialiseerd en gratis juridisch advies
- waar mogelijk lokaal en internationaal promoten van het Vlaams toneelrepertoire
- actieve belangenbehartiging

Anderen zullen je wellicht precies dezelfde service beloven. Wat SABAM echter uniek maakt is haar multidisciplinair karakter. Al van bij de start in 1922 verenigen auteurs uit verschillende disciplines zich bij SABAM. Steeds vaker zijn auteurs vandaag 'multidimensioneel'. Vaak zie je dat een toneelauteur bijvoorbeeld ook proza schrijft of als scenarist meewerkt aan een televisiescenario, of ook al eens een muziekcompositie maakt... SABAM beheert exploitatierechten voor al deze types van werken. Geen verschillende aansluiting voor elke discipline waarin je actief bent, volledig naar jouw wens, beheert SABAM tal van exploitatierechten voor een brede waaier aan disciplines.

Wil je meer weten over SABAM, ga dan eens kijken op onze website www.sabam.be. Wil je meer weten over wat wij aan toneelauteurs kunnen bieden, dan mag je me altijd contacteren:

Werner Strouven
Op en Uitvoeringsrechten
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
Tel. +32(0)2.286. 82. 82
Fax +32(0)2.286 83 88
E-mail: werner.strouven@sabam.be
Website: www.sabam.be

6.2 SACD

het alternatief voor auteurs uit de podiumkunsten

Wie zijn wij?

SACD is de eerste auteursvereniging ter wereld: ze werd in 1777 in Frankrijk opgericht door theaterauteurs die wilden dat hun werk zou worden beschermd. Tien jaar later werd dankzij hun inspanningen de eerste auteurswet van toepassing: de Franse auteurswet geldt overigens tot op vandaag als de meest beschermende voor de auteur. Hun verenigingsmodel werd gevolgd door andere artistieke sectoren in Frankrijk en in andere landen. Van bij haar ontstaan had SACD internationale ambities: op het einde van de 18de eeuw inde SACD rechten voor haar auteurs in België en ontstonden er afdelingen in andere landen: Canada, Zwitserland, België, Monaco, de Franstalige DOM-TOM-landen. Ondertussen heeft SACD haar diensten verbreed: ook choreografen en audiovisuele fictie-auteurs kunnen lid worden. SACD heeft ondertussen in meer landen vertegenwoordigingen (bijvoorbeeld in Nederland voor de podiumkunsten). Tot op vandaag zien we dat die gespecialiseerde én internationale aanpak werkt: onder onze meer dan 30.000 leden bevinden zich onder meer voor de sector podiumkunsten Hugo Claus, Eugène Ionesco, Samuel Beckett, Trisha Brown, William Forsythe, Milan Kundera, Witold Gombrowicz, Yasmina Reza, Jean-Claude Carrière...

Waarom hebben we meer dan 30.000 leden?

SACD is gespecialiseerd in het beschermen, verdedigen, onderhandelen, innen en uitbetalen van uw auteursrechten en doet dat in het algemene en individuele belang van haar leden.

We zijn een collectieve vennootschap (elk lid koopt bij zijn aansluiting een aandeel en wordt zo dus mede-eigenaar), erkend en gecontroleerd door het ministerie van Justitie, en handelen zonder winstoogmerk.

Onze dagelijkse activiteit bestaat uit het beschermen, beheren, onderhandelen en innen van rechten, het interpreteren van de auteurswet, het ondersteunen van de professionele sector. We zijn bijgevolg een gespecialiseerde, professionele partner voor de hedendaagse podiumkunstenauteur.

Leden kunnen bij ons terecht voor:

- het deponeren van een nog niet geproduceerd werk (bescherming tegen eventueel plagiaat);

- toegang tot beurzen en andere specifieke ontwikkel- en promotie-acties van SACD;
- geïndividualiseerd rechtenbeheer waarbij SACD in de territoria waar ze actief de bemiddelingspartner is voor uw werk;
- gespecialiseerd juridisch opvolging wanneer uw werk wordt geproduceerd en geëxploiteerd;
- nauwgezette opvolging van uw geproduceerd werk in de landen waar SACD uw rechten vertegenwoordigt;
- bescherming van de morele en financiële auteursrechten.

Praktische informatie

Leden kopen een aandeel van de vennootschap ter waarde van 48 euro en worden daardoor mede-eigenaar. Eén keer per jaar wordt 32 euro werkingskosten afgehouden (bij de eerste storting van het jaar) en per rechtenuitkering wordt een percentage werkingskosten afgehouden (afhankelijk van het land en het repertoire: voor podiumkunsten geldt een maximale afhouding van 13 %).

Om aan te sluiten kunt u **contact** opnemen met:

Kaatje Dermaut,
Koninklijke Prinsstraat 87
1050 Brussel
Tél. +32(0)2.551.03.36
Fax +32(0)2.551.03.25
E-mail: theater@sacd.be.;
Website: www.sacd.fr

SACD

6.3 Auteursbureau ALMO B.V.B.A.

Opera Operette Musical Ballet Toneel

Het auteursbureau ALMO (geboren 1922) is een agentschap dat zowel een klassiek muziek-repertoire (opera's, operettes, musicals, baletten en concerten) als een toneelrepertoire onder haar vleugels heeft. Behalve alle belangrijke buitenlandse auteurs, hebben wij momenteel ruim 580 Nederlandstalige auteurs in repertoire.

In naam van de rechthebbenden regelt ALMO de opvoeringscontracten met producenten in Vlaanderen en Nederland, int en verdeelt het de auteursrechten.

Onze promotie geschiedt actief en passief : actief via het spontaan aanbieden van toneelwerken waarvan wij denken dat ze bij het profiel van een bepaald theater passen, of via promotietekstjes in de contactmagazines van de diverse toneelverbonden in België en Nederland. Een korte inhoud kan op die manier de aanzet zijn voor het opvragen van een leesbrochure door een bepaalde vereniging. Onze bibliotheek bevat van alle opgenomen werken een aantal uitleenexemplaren die door de geïnteresseerde lezer(s) 1 maand lang mogen worden ingekeken. Het Nederlandstalig repertoire wordt jaarlijks gecatalogeerd met aanduiding van auteur, titel, genre en karakteristieken van de toneelstukken. Voor de jeugd is er een aparte catalogus, waar dan naast de Nederlandstalige ook de buitenlandse jeugdauteurs zijn opgenomen.

ALMO is stichtend lid van de Belangengroep Voor Het Auteursrecht en de Naburige Rechten.

Wij hopen dat deze informatie misschien de aanzet mag zijn om u aan te sluiten bij de grote familie die ALMO rijk is.

Contact :

Auteursbureau ALMO B.V.B.A.
Jan Van Rijswijcklaan 282
B-2020 ANTWERPEN
Tel. Directie : +32(0)3.260 68 10
Tel. Bibliotheek : +32(0)3.260 68 16
Fax +32(0)3.216 95 32
E-mail: info@almo.be
Website: www.almo.be

6.4 Toneelfonds J. Janssens

Toneeluitgever Toneelboekhandel Literair agent Play Publishers
Theatre Bookshop Literary Agent

Wanneer een toneelstuk geschreven is en éénmaal bij een amateurgezelschap of in kleine kring is opgevoerd, gebeurt er meestal niets meer mee. Wanneer het werk echter aan ons Toneelfonds is toevertrouwd krijgt het meerdere kansen. Aan onze duizenden cliënten kunnen wij uw stuk ter inzage aanbieden en het aldus een tweede carrière bezorgen. Via de samenwerking met onze Nederlandse collega's maakt uw werk ook kans in Nederland te worden opgevoerd. Afhankelijk of het werk ervoor in aanmerking komt kunnen wij het eventueel aan beroepsgezelschappen aanbieden en alle onderhandelingen voor u voeren.

- Alle nieuwe werken worden door ons leescomité gelezen. De auteur krijgt een beoordeling van de tekst en eventueel tips om de taal en/of de structuur van het werk te verbeteren.
- Alle onkosten voor het drukken en verspreiden van de tekstbrochures zijn te onzen laste.
- De auteur ontvangt een royalty van 10% op elk verkocht exemplaar van zijn werk. De rechten worden nog afzonderlijk afgerekend. (proportionele verdeling voor vertalingen en bewerkingen)
- De auteur krijgt GRATIS tien presentexemplaren.
- Hij kan later nog werken bijbestellen en krijgt hierop 40% korting.
- Hij wordt op de hoogte gehouden van verkopen door de zgn. 'auteurskaarten'. Hierdoor komt hij te weten waar en wanneer zijn werk zal worden opgevoerd.
- Hij wordt ingelicht omtrent wedstrijden voor toneelauteurs.
- Al onze uitgaven worden vermeld in onze jaarlijkse catalogi (productiegegevens in onze algemene catalogus én een korte inhoud in de beschrijvende catalogus), die verspreid worden onder onze klanten.
- Om nieuw werk sneller bekend te maken wordt er regelmatig een minicatalogus verspreid, waarin productiegegevens en korte inhoud vermeld worden.
- Extra promotie in vaktijdschriften.
- Aan al onze uitgaven wordt een ISBN (International Standard Book Number) toegekend, zodat elke uitgave officieel geregistreerd is en dus zonder problemen door de gewone boekhandel kan opgezocht en besteld worden, ook via de Boekenbank op

internet.

• Al onze uitgaven worden gedeponereerd bij de Koninklijke Bibliotheek te Brussel en dus eveneens opgenomen in de BELGISCHE BIBLIOGRAFIE. Zo verdwijnt uw werk nooit in de anonimiteit.

Contact:

Te Boelaerlei 107

2140 Bght Antwerpen

Tel. +32(0)3.366.44.00

Fax +32(0)3.366.45.01

Maandag tot en met vrijdag van 9 tot 16u30

E-mail: info@toneelfonds.be

Website: www.toneelfonds.be

7. Verenigingen ter ondersteuning van auteurs

Naast de commerciële organisaties, zijn er ook een aantal organisaties in het veld die zich als beroepsorganisatie of als non-profit organisatie tot doel hebben gesteld de situatie voor toneelauteurs en toneelliteratuur te bepleiten en te verdedigen. Naast de Vlaamse Vereniging voor Toneel- en Scenarioschrijvers, situeert bij voorbeeld ook het Schrijverspodium zich hier. Verder zijn er een aantal organisaties die zich specifiek inzetten voor de theaterliteratuur en het vrijetijdstheater. Via het Centrum voor Amateurkunsten (www.vca.be) kan je daar meer over te weten komen. Aangezien deze doelgroep niet onmiddellijk met deze publicatie wordt aangesproken, hebben we voorlopig deze informatie niet opgenomen.

7.1 Vlaamse Vereniging voor Toneel- en Scenarioschrijvers

De Vereniging van Vlaamse Toneelauteurs (VVT) werd opgericht op 8 april 1961, als opvolger van de Bond van Vlaamse Toneelschrijvers, die sinds 1905 bestond. In 1994 werd ze omgevormd tot de Vereniging van Vlaamse Toneel- en Scenarioschrijvers (VVTS) en vanaf 1 januari 1998 is de VVTS de beroepsvereniging van de toneel- en scenarioschrijvers. Van oudsher verenigt de VVTS de Vlaamse auteurs die actief zijn op het terrein van het drama, het luisterspel, het film- en TV-scenario. De omvorming van VVT naar VVTS heeft uiteraard te maken met de stijgende vraag naar TV-scenario's en het feit dat theaterauteurs steeds meer scenario's gingen schrijven, terwijl anderzijds scenarioschrijvers onderdak vonden bij de VVT(S).

De VVTS stelt zich tot doel:

- het Vlaams drama in al zijn vormen (toneel, hoorspel, TV- en filmscenario) aan te moedigen, te verspreiden en bekend te maken;
- de artistieke, morele en materiële belangen van de Vlaamse dramaschrijvers te verdedigen.

De VVTS begeleidt de auteurs op sociaal en juridisch vlak, organiseert contactdagen tussen auteurs en theatermakers, cursussen en seminaries en ondersteunt en begeleidt tal van initiatieven die het Vlaams drama en de Vlaamse drama-auteurs bevorderen (o.a. de VVTS-toneel en scenarioprijzen). In 1999 hield de VVTS ook een congres om haar doelstellingen te vernieuwen.

In opvolging van het seminarie over een 'School voor schrijvers' (december 1994) werkt de VVTS aan de uitbouw van deze school in samenwerking met de overheid en het RITS (Brussel) en andere instellingen.

De VVTS organiseert internationale contacten met het oog op de promotie van het Vlaams drama in het buitenland. Zo zijn er contacten geweest met uitgevers, theaters en omroepen in Nederland, Italië, Groot-Brittannië, ...

Sinds 1999 organiseert VVTS scenarioworkshops.

De VVTS is een ledenorganisatie, die informatie verspreid via de VVTS Nieuwsbrief en een website.

Contact:

Vereniging van Vlaamse Toneel- en Scenarioschrijvers
Sint-Annacenter, Sint-Annadreef 68B
1020 Laken
Tel. +32(0)2.478 78 38
Fax +32(0)2.478 16 26
Website: www.vvts.be

7.2 Schrijverspodium Vlaanderen en Nederland

Het Schrijverspodium is in 1998 opgericht om een platform te bieden aan Nederlandse en Vlaamse toneelschrijvers. Een platform waar de tekst en de kwaliteiten van de schrijver het uitgangspunt zijn.

Daarbij stelt het Schrijverspodium zich op als een bemiddelende en onafhankelijke instantie. Het is geen verlengde van welke opleiding, gezelschap of impresariaat dan ook.

Het Schrijverspodium richt zich voornamelijk op theaterauteurs. Zij biedt redactionele ondersteuning aan beginnende schrijvers, inhoudelijke begeleiding en een netwerk van contacten met theatermakers. Daarnaast organiseert zij workshops en festivals in samenwerking met producenten waar nieuwe Nederlandse en Vlaamse teksten worden gepresenteerd.

In Vlaanderen ging de vzw Het Schrijverspodium Vlaanderen nog maar net van start. Ontstaan vanuit de werking van het Nederlandse Schrijverspodium, dat enkele jaren geleden de podia van STUC (Leuven) aandeed, tekenden Peter Verhelst, Kurt Melens,, Sigrid Bousset en Roel Verniers de statuten van de vereniging als leden van de Raad van Bestuur. Mensen die actief willen meewerken aan de uitbouw van het Schrijverspodium kunnen zich aanmelden bij Kurt Melens. Het Schrijverspodium kiest ervoor om geen ledenorganisatie te zijn, maar activiteiten te ontwikkelen ten behoeve van het hele veld.

Contact:

Het Schrijverspodium Vlaanderen
t.a.v. Kurt Melens
Lijsterstraat 3
2480 Dessel
Tel. +32(0)14 37 45 59
of +32(0)478 318 498
E-mail: k.melens@skynet.be

Het Schrijverspodium Nederland
t.a.v. Dorine Cremers
Postbus 3447
1001 AE Amsterdam
E-mail: info@schrijverspodium.nl
Website: www.schrijverspodium.nl

Index

A

- aanvraagdossier, 7; 9; 11
- Administratie Cultuur, 5
- ALMO, 25, 26
- arbeidsovereenkomst, 4
- Auteursbureau ALMO B.V.B.A, 25, 26
- auteursrecht, 4; 5; 16; 19; 24; 31

B

- beoordelingscommissie voor Nederlandstalige Dramatische Kunst, 5-8
- bewerking, 6; 7; 18

C

- contracten, 2; 3; 4;

D

- decreet, 5

K

- KANTL, 12
- Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde: KANTL, 12

M

- Ministerie van Cultuur van de Vlaamse Gemeenschap, 5
- morele rechten, 4; 31

N

- Nederlands Literair Productie- en Vertalingen Fonds, 11
- nevenrechten, 5; 31
- Nederlandse Taalunie, 20

O

- opvoeringscontracten, 5; 24; 31

P

- prijs, 6; 13
- Prijzen, 20
- Prijs Letterkunde, 14
- Prijs van de Vlaamse Provincies, 13
- Prijzen van de Vlaamse Gemeenschap, 21
- procedurevoorwaarden, 7
- provincies, 13; 14; 15
- provinciale prijzen, 21

R

- Reisbeurs, 10
- Rechten, 2

S

- SABAM, 24
- SACD, 26; 27

schrijfopdracht, 6; 8; 9
Schrijverspodium, 29
Staatsprijs, 21
Steunpunt Literair Vertalen, 19
Steunpunten, 16
Steunpunt podiumkunsten, 16
Stichting Nederlands Fonds voor de Letteren, 12
subsidieringsvoorwaarden, 6
stimuleringsbeurs, 9

T

Taalunie Toneelschrijfprijs, 20
Toneelfonds J. Janssens, 26
Toneelschrijvers en de auteurswet, 2

U

uitzonderingen op het auteursrecht, 4
updates, 2

V

vermogensrechten, 4
vertaalfonds, 17; 18
vertalingen, 10; 17; 18; 19
Vlaams Fonds voor de Letteren, 8; 9; 10; 11
VTi, 16; 17; 18; 19
VVTS, 28

W

Werkbeurs theaterauteurs, 9
www.almo.be, 28
www.fondsvoordeletteren.be, 2; 11
www.fondsvoordeletteren.nl, 12
www.kantl.be, 13
www.limburg.be, 15
www.nlpvf.nl, 11
www.oost-vlaanderen.be, 14
www.provant.be, 14
www.sabam.be, 24
www.sacd.fr, 27
www.schrijverspodium.nl, 2; 31
www.taalunie.org, 21
www.theaterfestival.org, 2
www.toneelfonds.be, 29
www.vca.be, 3
www.vl-brabant.be, 15
www.vti.be, 2; 16; 19
www.vvts.be, 30
www.west-vlaanderen.be, 15
www.wvc.vlaanderen.be/podiumkunsten, 9

het
THEATERFESTIVAL
2002

Met steun van de
Vlaamse overheid

Vlaams
Fonds
voor de
Letteren

v Ti
VLAAMS THEATER INSTITUUT

SANCTELETTE SQUARE 19, 1000 BRUSSEL
Tel +32.2.201.09.05 Fax +32.2.203.02.05
e-mail info@vtil.be <http://www.vtil.be>